

MEKTEBİN BACALARI

Mustafa Soyuer

1980’de Tokat’ta doğdu. Öyküleri ve incelemeleri çeşitli dergilerde ve internet sitelerinde yayımlandı. Ülke çapında düzenlenen öykü yarışmalarında çeşitli dereceler elde etti. Millî Eğitim Bakanlığının “Çanakkale Kahramanları” adlı projesinde yer aldı. *Çanakkale Bugün Toz ile Duman* adlı kitabıyla projeye katkı sağladı. Bunun dışında yazarın *Ellerin Elime Değdiği Zaman* ve *Beni Öldürmeli Dövmeli Değil* adlı iki öykü kitabı vardır.

Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni olarak görev yapmaktadır. Evli ve iki çocuk babasıdır.

MEKTEBİN BACALARI

MUSTAFA SOYUER

İÇİNDEKİLER

En Zeki / 9
En Çapkın / 16
En Kıllı / 22
En Pisboğaz / 28
En Dindar / 34
En Şair / 40
En Esprili / 45
En Arabesk / 51
En Yakışıklı / 57
En Titiz / 63
En ... / 69

Belki bir Mekteb-i Sultani değildi ama bizim okulumuz da güzeldi be kardeşim. Biz de seviyorduk, sevilmesi gereken şeyleri. Biz de şiddetle nefret ediyorduk; uzayıp giden etüt saatlerinden, geciken postacıdan, dudaklarımızı haşlayan krom bardaklardan bilhassa da kapuskadan...

Köy enstitüsünden bozma eski bir okuldu. Çamlıbel Dağlarının güney eteklerinden başlayıp Yıldızeli'ne doğru "haşın bir erkek ölüsü gibi yatan" ovanın ortasında, bir avuçluk hayat emaresiydi. Bozkırın inatçı sarışınılığına karşı, koyu yeşil bir isyan... Lojmanlarla birlikte, irili ufaklı kırk elli bina vardı. Saçaklardan Zülfıkar keskinliğinde buzlar sallanırdı. Ağaçlardan karakavak ve karaçam biterdi. Kuşlardan karakarga öterdi. Günlerden pazar-tesiydi, aylardan şubat...

Yatılı okul işte. İmkânı olmayana büyük imkân. Her gün, üç öğün üç çeşit yemek. Haftada bir sıcak su... Ayda bir temiz nevresim... Her sene bir kat elbise, bir çift potin... Daha ne olsun. "Tanrı'mıza hamdolsun / Devletimiz var olsun!"

Diplomamı alalı otuz sene olmuş. Ama bir türlü mezun olamadım; gençliğimden, hatıralarımdan, dostlarımdan. Genzime ne zaman keskin bir kömür kokusu dolsa yahut herhangi bir sokakta, gülüşü ekşi elmaya benzeyen esmer bir oğlan çocuğuna rastlasam, kar yağsa şehre, haşlanmış yumurta koksa birinin nefesi, radyoda ansızın “Açtı m’ola şu Sivas’ın gülü yaprağı” türküsü çıksa, ne vakit kuru fasulye pişirse karım, seğirte seğirte on beş yaşıma giderim.

Mesele okul değil. Okul dediğin nedir ki... Dört duvar. Mekân, insanla anlam kazanır. Bu yüzden, ben size insan hikâyeleri anlatmak istiyorum. Bizim sınıftan bahsedeceğim. Vefanın bu tür-lüs-üyle bir daha hiç karşılaşmadığım güzel kardeşlerimi siz de tanıyın istiyorum. En belirgin özellikleriyle, hepsini tek tek anlatacağım.

Buyurun, işte bizim sınıfın en’leri...

EN ZEKİ

Adı Mustafa'ydı. Bu ad, bir ellilik boyuna uzun kaçmış olacak ki biz ona kısaca Miço diyorduk. Sadece biz mi? Öğretmenler, hademeler, aşçı, bulaşıkçı, şoför... Müdür bile... Biri ardından yanlışlıkla Mustafa diye seslense bu isme hiç sahip çıkmazdı. Kendisi bile unutmuştu gerçek adını.

Kara, kuru bir oğlancağızdı. Bezelye tanesi büyüklüğündeki hafif şehla gözleri, ölü balık gibi bakardı. Yedi kardeşin en küçüğüydü. Tekne kazıntısı olduğumdan bana hamur yetmemiş, diye ufak tefekliği ile kendisi de eğlenirdi.

Yazıhan köylerinden birindendi. Kayısı yaparlarmış. Anası, döşegini kayısı sergisinin yanına serermiş. Bazen korka korka, bazen cırcır böceklerinin sesini dinleyerek bazen de uzak yıldızlara bakıp hayaller kurarak uyurmuş.

Okul açılınca bir çuval kayısı kurusu getirirdi. Hem sarısından hem siyahından. Yemekhaneden

aşırılan yarım somunun bile eşsiz bir nimete dönüştüğü yatılı okul gecelerinde, o kayısı kurusu, bize cennet taamı gibi gelirdi. Etüdü bitirip yatakhaneye geçince çuvalın ağzını açardık. Ha babam yerdik.

Miço tam bir matematik dehasıydı. Eski Yunan'da Tales neyse Miço da bizim okul için öyle bir şeydi. Greyfurt büyüklüğündeki o küçücük kafada nasıl bir beyin taşıyordu, anlamak mümkün değildi. Matematik hocasının bir ders boyunca uğraştığı soruları, eline kalem bile almadan kaşıyla, gözüyle çözerdi. Dehasını kayısıya bağlıyorduk. Gerçi sayesinde, biz de onun kadar yiyorduk. Ama bize değil kayısı kurusu, Malatya'yı dibiyle bağışlasan fayda edeceği yoktu.

Okulda acayip itibarı vardı. Bilgi yarışmalarında, il çapında düzenlenen deneme sınavlarında, sınıf teftişlerinde okulun yüzünü hep Miço ağartıyordu. Bizi de okul otobüsüne balık istifi doldurup yarışmaları seyretmeye, daha doğrusu Miço'yu alkışlatmaya götürüyorlardı. Biz sadece o işe yarıyorduk çünkü.

Lisenin ikinci sınıfındaydık. Birinci sınıfı, iki zayıfla zar zor geçmiştim. Evde bir araba tantana kopmuştu. Yaz tatilim zehrolmuştu. Babam, senenin başında sıkı sıkı tembihlemişti:

“Tek bir zayıf getirirsen kırarım kemiklerini!”

Geometri zayıf düşüyordu. Karne günü yaklaş-
tıkça kemiklerim sızlamaya başlamıştı. Her şey son
yazılıya bağlıydı. Ah bir elli alabilsem...

Bende geometriden elli alacak kafa nerede?
Nefret ediyordum geometriden. Eşkenar üçgenle-
rin sivri köşeleri etime batıyordu. Açılar, bağrı-
m da derin acılar açıyordu. Her bir rakam, Azrail gibi
görünüyordu gözüme. Hâsılı, benim geometriden
geçme şansım sıfırdı.

Tek umudum Miço'ydu. İkna edip yazılıda be-
raber oturabilme şerefine nail olabilirim, hoca
yazılıdan önce yerlerimizi değiştirmezse, yazılı bi-
tene kadar başımda dikilmezse, koyunların yünle-
ri çite takılırsa, o yünleri eğirebilirsem, eğirdiğim
iplerle kazak örüp pazarda satabilirim geometri-
den de geçecektim.

Yazılıya bir hafta kala Miço'nun peşinden koş-
maya başladım.

“Etme Miço, kulun kölen olayım! Babam keme-
ri sıyırdı, dört gözle benim karneyi bekliyor. Çok
dardayım oğlum. Az insaf et.”

Miço, Nuh diyor peygamber demiyor. Zama-
nında çalışsaydın, diyor. Tanzimatçılar gibi hak,
hukuk, adalet diyor. Adaletin sırası mı Miço; ba-
bam diyorum, kemer diyorum.

İkna edemeyince duygusaldan deneyeyim şan-
sımı dedim:

“Miço, hani biz kan kardeşiydik. Hani Mıstık gibi... ‘Ant’ta vardı ya hani... Hani hep sahip çıkacaktık birbirimize.”

Ya yakalarsa hoca diyor, başka bir şey demiyor. Kendince haklı, ne diyeyim. Kopya gibi pis bir işe bulaşıp okuldaki itibarını niye zedelesin? Benimse zedelenecek bir itibarım yok. Ölmüş eşek kurttan korkar mı? Yakalansam da bir yakalanmasam da...

Baktım, ikna olmuyor, bari yalandan küseyim dedim. Miço nasıl olsa benim küsmeme dayanamaz. Bu kadarını da göze alamaz.

“Aramızdaki kardeşlik burada bitmiştir Miço. Kuduz itler dalasın seni. Kılımı kıpırdatırsam insan değilim. Dur bakalım, Allah büyük! Kar döne döne yağar. Elbet senin de bir gün bana işin düşer Miçool!”

Miço’nun bana ne işi düşecekse. Laf olsun işte. İki gün hiç pas vermedim. Yemekhanede yanına oturmadım. Teneffüslerde ayrı gezdim. Yatakhane muhabbetlerine katılmadım. Kayısısına bile el sürmedim.

Umudum tükeniyor derken üçüncü gün dayanamadı. Sabah etüdünde yanıma geldi. “Tamam.” dedi. “Barışalım artık.”

“Ben sana küser miyim hiç. Sen benim kan kardeşimsin.”